

JUNY 2007

60 ANYS De Tossa

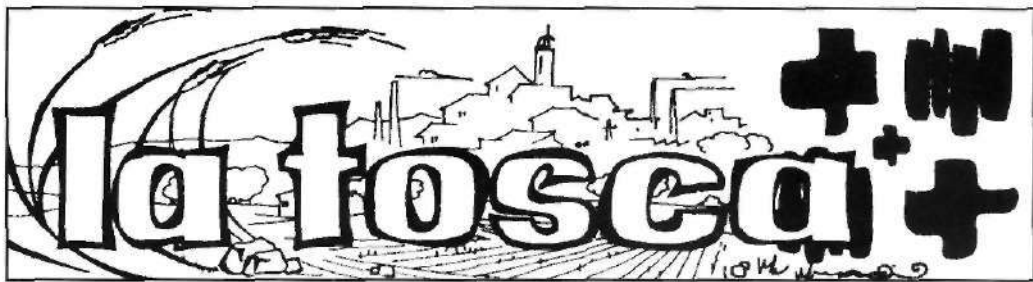

Aspecte general del X Mercat de la Prehistòria, celebrat al parc municipal de Moià el 13 de maig

"la Caixa"

**CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS
DE BARCELONA**

índex

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	5
Com canvia el món!	7
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	
Juny de 1907	8
Viatge al passat	9
Experiències de la presó: les persones	11
La mare	13
Moianès Solidari	14
Caminades pel Moianès	18
L'Esplai	19
Moià em desconcerta	21
Setmana de la Prehistòria	22
Hospital-Residència	25
Biblioteca de Moià	26
Publicacions	27
Campanades	30
Celebrem-ho	30
Pensaments caçats al vol	31
Pàgines de l'Institut	32
Ressorgeix l'amor	33
En aquest temps	34
Notícies de l'Estany	35
Necrològiques	37
Noticiari	39

CAL PRENDRE MESURES

Fn els darrers anys s'ha fet evident l'existència d'un canvi climàtic a escala global, vinculat a les activitats humanes, que se superposa als canvis naturals que experimenta el nostre planeta. Els estudis han demostrat científicament que l'activitat humana produeix canvis en el clima de la Terra que es tradueixen en un escalfament generalitzat, el qual provoca canvis en les condicions ambientals, com ara el nivell del mar, la disminució de les glaceres i del gel polar, el règim de precipitacions, la propagació de plagues i de certes malalties, l'extinció d'espècies, la desertització de zones com la del Mediterrani, la manca d'aigua, la proliferació d'incendis i riudes, les onades de calor, etc.

Ara ja sabem que aquest canvi climàtic antropològic és degut sobretot a l'emissió desmesurada de gasos amb efecte hivernacle (com el metà o el diòxid de carboni), provocats principalment per l'ús ingent que fem dels combustibles fòssils (per a la indústria, la locomoció, la calefacció, etc), per la gestió dels residus, pels canvis produïts en l'agricultura i en els usos del sòl, etc.

Es pot posar remei a aquesta situació tan preocupant? Cal prendre mesures econòmiques i legals respecte a aquesta situació que incideixin bàsicament en la necessitat de reduir el consum humà. Per això cal que els governs actuïn decididament en el sector energètic, en la regulació del transport i en la gestió dels residus, juntament amb la planificació del territori. Ara més que mai, calen polítiques que apostin per trobar fonts d'energia alternatives i sostenibles, que evitin la generació de residus i que afavoreixin sense vacil·lacions el transport col·lectiu en detriment del privat.

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

JUNY 2007

Any 61 Núm. 671

Redacció: Joles, 11, tel 93 820.81.36

Impressió: Winhard Gràfics, Moià

Fotografies: Renom, J. Soler,

Arxiu Aisina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>

latosca@latosca.org

Des del nostre modest butlletí ja ens hem fet ressò diverses vegades d'aquest problema, que cada vegada és més greu i alarmant, talment que ha passat a ser un dels primers problemes mundials. Per tant, encara que l'objectiu principal de la nostra revista són els temes locals moianesos, no podem pas desentendre's d'un tema que condiciona tots els altres. Per això, sinto-

nitzant amb les notícies i comentaris que van sortint (en aquesta nota editorial, per exemple, aprofitem fragments d'un text de M. Muriach, expert en canvi climàtic, publicat dins un número recent de «Cavall Fort»), ajuntem la nostra veu al cor cada vegada més gran de gent conscienciada: «Responsables de la política a tots els nivells, cal prendre mesures!»

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Abril del 2007

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols		PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	17	-0'5	8	-	6	4	S	84'7	
De l'11 al 20	20'5	6'5	12'9	-	2	8	E	21'4	
Del 21 al 30	24'5	6'5	14'8	3	-	7	SW	10'3	116'4

Maig del 2007

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols		PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	25'5	3'5	12'2	3	2*	5	W	33'3	
De l'11 al 20	29	5	15'9	3	-	7	W	5'1	
Del 21 al 31	27'5	3	16'3	-	-	11	NW	32'7	71'1

Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet:

MeteoMoia: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoia.htm>>

Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam.htm>

Fotografia actualitzada sobre el temps: <http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam_Foto.htm>

Odontologia conservadora i estètica
Edodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants

Visites diàries de
dilluns a dissabte

CLÍNICA DENTAL MOIÀ

Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg

Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

VIDA MUNICIPAL

Ple del 24-4-2007

En la sessió ordinària del ple municipal de Moià del 24 d'abril del 2007 es van adoptar els següents acords:

—Convocar concurs per a l'adjudicació de les obres d'urbanització del nou vial (c/ Erasme de Gòndima) entre l'av. de la Indústria i el camí de l'Ocella.

—Encomanar a Aigües de Moià SA la gestió de la taxa municipal de recollida d'escombraries, amb el corresponent traspàs de bases de dades.

—Encomanar a la Fundació Moià, Baus-Toll la gestió de les Coves del Toll i altres assumptes vinculats a la prehistòria del municipi.

—Adherir-se a la moció en defensa de la continuïtat de les emissions de TV3 al País Valencià.

Més notícies municipals

Per tal de completar l'anterior informació, rebuda de l'ajuntament, copiem del diari manresà «Regió 7» el resum d'una sèrie de notícies referents a la vida municipal moianesa:

—8-5-2007: «El PSC es presenta a

Moià convençut que es posarà fi a la majoria absoluta de CiU».

—19-5-2007: «Aparcament i planificació centren un debat de candidats a Moià per parlar de comerç».

—20-5-2007: «MAP-ERC de Moià vol respecte per les persones i les institucions».

—31-5-2007: «ERC de Moià denuncia que CiU acompanyava avis a votar», notícia de primera plana, ampliada a l'interior.

Campanya electoral

Les candidatures que es presentaven a les eleccions locals del 27 de maig van fer la propaganda corresponent, com és lògic, celebrant mítings, debats i altres actes, penjant pancartes i cartells a les vies públiques, difonent opuscles i fulls als domicilis, enviant missatges per correu electrònic, etcètera.

Resultat de les eleccions locals

Heus ací (segons el diari «Regió 7» del 28-5-2007 i l'«Avui» del 29-5-2007) el resultat de les eleccions locals al municipi de Moià:

Candidatures	Vots	%	Reg. 2007	Reg. 2003
CiU	1.240	46'17	7	6
MAP-ERC-AM	1.001	37'27	5	4
PSC-PM	276	10'28	1	1
PP	83	3'09	0	0

Cens: 3.953 Vots: 2.724 Abstenció: 31'09 %

Vots en blanc: 86 Vots nuls: 38

Electes:

CiU: Josep Montràs Rovira, Josep Antoni Martínez Góngora (ind.), Maria Àngels Morera Barniol (ind.), Àngel Cabeza Gené, Iolanda Burdó Vallès (ind.), Carles Padrós Valdeoriola, Lluís Gómez Borí.

MAP-ERC-AM: Francesc Torres Farràs, Elvira Permanyer Sert, Ramon Crespiera Sucarrats, M. Carme Bermúdez Moyano, Alfons Gisbert Ramon.

PSC: Enric Terencio Arisa.

Llibre sobre la trentena d'anys d'ajuntaments democràtics

A finals d'abril va sortir un llibre, editat per l'Ajuntament de Moià, amb el títol *Moià. Una vila, un poble, una il·lusió*, que en 132 pàgines de gran format, paper cuixé i profusament il·lustrades a tot color, a més d'enquadernació en tela, recull la història del municipi durant els vint-i-vuit anys d'ajuntaments democràtics (des de 1979 fins a l'actualitat). El llibre ha estat regalat a totes les famílies moianeses. Heus-ne ací l'índex: Presentació; Pròleg; Introducció; L'entorn natural; La vila; Edificis singulars; Els serveis; Economia; Ensenyament; Vida social; Vida cultural; La comarca; Moianesos. Com s'endevina, el volum constitueix un atractiu resum d'aquests anys de gran transformació de la vila.

Nota de la candidatura MAP-Esquerra

L'equip que integra la candidatura del MAP-Esquerra agraeix públicament l'important suport rebut en les eleccions municipals. Per mitjà del seu vot al MAP, 1.001 moianesos i moianeses han apostat il·lusionadament pel canvi en el govern de Moià. En aquestes eleccions hi ha hagut 151 vots vàlids emesos més que en les del 2003.

El MAP ha incrementat el seu nombre de vots en 137 i, per tant, és l'únic grup polític que ha experimentat un creixement. Hem obtingut un 15,8 % més de vots que en el 2003, mentre que els vots a CiU han retrocedit un 5,5 %. Els vots de CiU + PP gairebé són els mateixos que els de CiU en el 2003 (aleshores no es presentava el PP). Tampoc no han experimentat pràcticament cap variació els vots recollits pel PSC.

Però, com ja sabeu, el canvi no ha estat possible. L'hem tingut gairebé a tocar. Si només 34 votants de CiU ho haguessin fet per la nostra llista, hauríem obtingut un regidor més i, per tant, la possibilitat d'encapçalar el canvi. Encara que la suma del nombre de vots del MAP

i del PSC superi la de CiU, l'aplicació de la vigent llei de D'Hont no actua amb la mateixa proporcionalitat en l'assignació del nombre de regidors.

Ara comença una nova legislatura. Des del MAP l'assumim amb el compromís ferm amb tota la gent que ens ha votat de continuar una tasca renovada d'oposició constructiva i d'informació de l'activitat municipal, tasca per a la qual esperem comptar amb el seu suport i també amb el d'aquells que volien un canvi i que han votat altres opcions. La unió fa la força i aquesta evidència queda també molt clara quan s'analitzen els resultats d'aquestes eleccions, en les quals els vots a les diferents opcions alternatives al govern municipal han estat majoritaris, però la seva dispersió ha impedit el canvi.

La gent del MAP, durant els darrers quatre anys, a més de la nostra tasca d'oposició a l'ajuntament, hem fet arribar periòdicament a totes les cases de Moià la informació sobre els fets més rellevants de la vida municipal, hem elaborat propostes de futur, hem confeccionat i distribuït personalment casa per casa tota la informació electoral, hem penjat i posteriorment retirat tots els cartells i pancartes electorals, i tot això sense el suport ni els mitjans econòmics de les grans formacions polítiques. Els membres del MAP hem assumit íntegrament tots els costos.

Ens agradaria ampliar el nostre cercle de col·laboradors per continuar i millorar la nostra política comunicativa al servei de Moià. Podeu afegir-vos a la nostra associació a través d'aportacions econòmiques periòdiques o puntuals i molt especialment fent-nos arribar les vostres propostes, suggeriments o queixes sobre qualsevol aspecte relacionat amb el nostre poble.

Només ens resta felicitar els guanyadors i tots els seus votants. Els encoratgem a seguir el compliment de les promeses que han fet en la campanya.

Per la nostra part, tal com dèiem, continuarem treballant amb il·lusió al servei de tota la gent de Moià, tant d'aquells que ens han votat, que tenen dret a exigir-nos un treball rigorós i responsable,

com dels qui han optat per les altres opcions que es presentaven a les eleccions.

MOIÀ ALTERNATIVA DE PROGRÉS
(MAP)

COM CANVIA EL MÓN!

Fl món avança que és una barbaritat. Quedes parat quan fas comparances entre aquests temps d'avui i els d'uns quants anys enrere. Heus-ne ací un cas, que pot semblar ridícul, comparant una cosa molt simple i vulgar.

Era jo dins de casa quan de sobte vaig sentir una musiqueta o soroll, no sé com definir-ho, però que feia molt temps que no havia sentit i que féu que sortís immediatament a l'eixida a veure l'autor d'aquell senyal, que jo ja sabia què era. Es tractava d'un esmolet. Feia molts anys que no en sentia cap i em vaig sentir encuriosida recordant que sempre que vèiem un esmolet dèiem que si aquell personatge duia espardenyes no plouria i si, al contrari, duia sabates tindríem aigua per l'amor de Déu.

Doncs bé, davant mateix, al carrer de la Cendra (o sia al darrere de casa meva), ell féu sonar la consabuda serenata en espera que sortissin clients. No

trigà gaire a presentar-se una bona dona amb unes tisoires per esmolar. Fins aquí, res d'especial. Però és que, quan jo esperava veure l'esmolet de sempre, calçat amb espardenyes o sabates i acompanyat d'una tronada bicicleta — que aquest era el personatge que esperava veure—, veig una moto de color blau molt lluent i ben pintada, amb una espècie de seient al darrere on tenia instal·lades dues moles, separades per una caixeta on portava les eines. Ah!, i no parlo de la seva indumentària, ja que feia la impressió que anava a participar en un rali, de tan ben equipat que anava.

Vaig quedar perplexa i vaig adonar-me de l'evolució que totes les coses han sofert, no solament les grans investigacions científiques de tota mena, programes i aparells electrònics cada vegada més sofisticats, sinó un simple esmolet (que, per cert, probablement era gallec).

Josefina FÀBREGAS

GAS-OILS ROVIRA, S.L.

CALEFACCIONS INDUSTRIES
AGRICOLA

MOIÀ Avda. Zona Industrial. s/n
Tel. **830.12.25**

AVINYÓ Antoni Pont, s/n
Tel. **838.72.78**

CALDERS Crta. de Manresa Km 18,4

REPROJOL

REPROJOL

C - Campsa

EL MOIANÈS FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

JUNY DE 1907

15 de juny de 1907

MOYA. - Per encàrreg del litre. Ajuntament s'ha celebrat avuy, dia 14, un solemne ofici-funeral en sufragi de l'ànima del benemèrit protector de la causa comú de nostra vila y diputat a Corts que fou don Alecsandre Ma. Pons (a. c. s.). Fer mèrit de tots sos actes de caritat dels que ni quedem deutors y agraits seria tasca pòc menys que impossible, però si un ha obrat contra la corrent de polítics prometedors y may cumplidors, cal agrairli; ens prometé anticipar un respectable capital y cedirne del metex dos mil vuyt cents duros y son compliment religiós se efectuà a la lletra de la promesa verbal pel cavaller, lleal y contrari de la conxorxa de ponts y carreteres. Últimament avans de retirarse de la representació nacional que li hauríem confiat per tercera vegada se 'ns confessà regionalista solidari, rectificant recomanantnos al ilustre solidari don Lluís Ferrer-Vidal, qui per votació unànim representa 'l lloc que ocupava dintre l'opinió del Districte 'l distingit y malaguanyat senyor Pons de qui la vila de Moya ne restarà per moltes generacions deutora. La via del Sagrat Còr de Jesús que 's la més bella de la població perpetuarà sa memòria portantne 'l metex nòm; y la font nova de dita via, es dèu a la generositat de la persona que dóna son nòm personal al carrer de Alecsandre Ma. Pons (1).

Repetim el sincer testimoni de nostre condol a la distingida família del ilustre finat.

Desde aquestes planes ens permetem recomanar al litre. Ajuntament se digni inclòurer aquesta mínima recorda-

ció del malaguanyat senyor Pons, a la sessió necrològica que celebri la Corporació Municipal.

27 de juny de 1907

MOYA. - Els regionalistes d'aquesta vila atents a la vèu del companyerisme encengueren una grossa foguerada la revetlla de sant Joan a la «Costa del Colègi», desde aont foren saludats tots els patriotes catalans.

— La Junta Directiva del Monte-piu de Sant Joan Baptista ha celebrat un solemne ofici en honor del seu Patró, al que assistiren gran número de socis ocupant llocs de preferència les Juntres Directiva, Consultiva y Consiliaria, essent celebrant el digne president del Monte-piu, mossèn Salvador Roqueta.

— La visita del «Orfeó Centellenc» fou un aconteixement artístic. Obsequiaren ab una serenata a les autoritats y al ilustre fill de aquesta vila senyor Vihas, qui a la vegada obsequià als orfeonistes en el «Centre Catòlic», a quin acte assistí el seu respectable senyor pare.

— Estan ja molt avensats els treballs pera la constitució d'un grupo regionalista.

Sembla no obstant que alguns elements hi oposen alguna dificultat.

— Ha mort el Rnt. P. Ignasi Gras, religiós escolapi y Mestre de Novicis. Les virtuts que adornaven al finat l'hi havia conquerit les simpaties de tots els moyanesos. La seva mort ha sigut molt sentida. A. C. S.

Transcripció i notes:
Jaume CLARA I ARISA

(1) És l'actual avinguda de la Vila.

VIATGE AL PASSAT

Passaven pocs minuts d'un quart de deu del matí quan començàvem a fer camí des de Moià cap a la capella de la Mare de Déu de la Tosca, el Molí d'en Brotons i la visió quasi espectral de Marfà i l'església de Sant Pere damunt de la riera. Per a una nova ocasió deixem cercar una alçada que ens permeti de fotografiar les majestuoses restes del Molí de Marfà.

El sol assolí ben aviat temperatures properes als trenta graus i ens feia particularment pesat el camí fins quasi a l'inici de l'accés al trencall de la Tosca, on, gràcies a la tècnica, hem pogut fer alguna fotografia de l'interior. Em pregunto: qui té la clau? Aquesta tasca de donar a conèixer els meravellosos indrets del Moianès fóra més senzilla si fos possible d'accedir a l'interior dels llocs concrets.

Al voltant de les onze creuàvem la riera de Marfà o Golarda i accedíem a

l'interior del Molí d'en Brotons. El minso cabal d'aigua feia difícil imaginar les tràgiques històries que corren sobre aquest lloc, en què es diu que l'any 1863 varen morir els vuit membres de la família en ocasió d'un creixement sobtat de la riera a conseqüència d'unes pluges torrencials que aigües amunt (la riera comença al terme de Collsuspina, creua Castellcir i desguassa a Monistrol de Calders) van provocar un augment inusual de l'aigua que acostuma a baixar i que devia fer, a més d'aquestes morts, danys econòmics al llarg de tot el recorregut. Les restes del Molí de Marfà, uns metres més avall, ens expliquen com els seus estadants varen salvar la vida enfilant-se a la teulada. Recollim la història d'un nadó i el seu llit de fusta, arrabassat per les aigües i del qual mai no es va saber res més.

Refèiem el camí i ens deturàvem a esmorzar a la vista del pla de Marfà. El

Capella de la Mare de Déu de la Tosca (pel darrere)

El Molí d'en Brotons

comentari d'un feixuc silenci que plana sobre aquestes contrades semblava quasi obligat. Únicament el contrapunt de la Tosca, amb la presència amantent de la Mare de Déu de la Cinta, ens permetia de retornar d'aquest passat de lluita i de dolor que fins a la seva desaparició va acompanyar la quadra de Marfà, disseminat agrícola que cap a mitjan segle XIX seria anexionat a Castellcir.

El dia portaria encara alguna novetat inesperada: després de l'esmorzar, les meves ulleres van restar oblidades, i no en prendria consciència fins quasi mitja hora més tard. Entre la tornada a recollir-les i refer altre cop el camí, arribàvem a Moià al voltat de les dues del migdia.

Un cop fetes les trucades a les respectives famílies, iniciàvem el retorn al Vallès. Únicament ens havíem pogut aturar en una font, on ens rentàvem la cara i bevíem aigua, deixant per a una altra ocasió la nostra tradicional aturada.

De segur que des de la fondalada on es troba la capella, la Mare de Déu de la Tosca vetllarà perquè aquest desig nostre, que alhora ens permet gaudir de matins com el que aquí s'explica, es

pugui dur a terme sense contratemps durant molts anys.
Amén.

Antonio MORA VERGÉS
(Castellar del Vallès)

Sant Josep, 17 MOIÀ
93 830 11 28

EXPERIÈNCIES DE LA PRESÓ: LES PERSONES

En l'escrit anterior deia que des del punt de vista humà i cristià tenim la necessitat de comprendre els germans que estan a les nostres presons. Ens hi pot ajudar la lectura d'uns fragments de cartes que m'escrivia des del Centre Penitenciari Brians el meu bon amic difunt Carles, de qui vaig parlar en l'article publicat a LA TOSCA fa uns quants mesos i on transcrivia l'última carta que havia rebut d'ell.

Tanmateix, la manera de pensar d'en Carles no es pot generalitzar, però sí que reflecteix el seu estat d'ànim en algunes de les circumstàncies que va viure a la presó i que molts altres reclusos senten d'una manera bastant semblant.

M'escrivia el mes de novembre de 1997 sobre la reinserció. Hi havia hagut

alguns canvis en els mètodes i se'n ressentia. Entre altres coses deia:

Potser no seré comprès, però per culpa de les circumstàncies que han portat a fets deplorables escric aquestes ratlles amb tota la meva bona fe esperant que algú em compregui.

Què està passant a les presons i amb la justícia actualment? Per què es respira aquest aire de desesperació i de tristesesa quasi agònica en aquests llocs? De qui és la culpa?

És conegut per molts que alguna cosa en el món judicial-penitenciari està bullint i que perjudica, en la majoria dels casos, el benestar i la bona marxa que fins fa poc s'havia aconseguit en els centres

penitenciaris. Hi ha un ambient de malestar, d'inconformisme, de frustració... i, en alguns casos esporàdics, de violència i discriminació

Si el centre, durant anys, era governat per un sistema que donava molta més tranquil·litat i pau als reclusos, per què canviar-lo? I més quan se sap que el nou camí començat està produint el naixement de totes aquestes perturbacions que porten el malestar que es respira pertot arreu.

Quan un sistema és reconegut perquè reintegra i prepara el pres per a poder emprendre el camí de la llibertat, que obri les portes a tots aquells que vulguin sortir d'aquest lloc molt millor de com hi havien entrat, aquest sistema compleix les lleis constitucionals, penals i penitenciaris. Per tant, és un absurd i fora de tota lògica que es canviï.

Però, al contrari, si es canvia, si s'endueix, si les portes es tanquen, si governa la discriminació, si no es prepara per a la vida, per a la llibertat, es va directament cap a una definició que anys enrere es donava de les presons: cementiris d'hommes vius.

Crec que la societat espanyola està molt equivocada sobre la personalitat dels reclusos. I és que tantes pel·lícules americanes, tanta publicitat alarmista, tan poc sentit comú que s'ha donat d'aquests llocs, ha fet creure a molts que els qui vivim entre reixes som unes bèsties humanes.

No vull pas dir que aquí només hi hagi sants, ni de bon tros, però puc assegurar que una gran majoria dels presos mereixen l'oportunitat de tornar a començar, no són delinqüents professionals, sinó que la majoria són malalts víctimes de la droga i d'una societat amb molts defectes en la qual el pobre, per desgràcia, és qui més sofreix i omple les

cel·les d'aquest lloc. El mal ens ha portat a molts fins aquí, però aquest mal no l'hem creat nosaltres, sinó que ja estava establert en els nostres carrers quan nasquérem.

Tampoc no vull excusar els residents d'aquest lloc, ja que el mal ens ha portat a fer mal i és necessari fer comprendre, amb tota classe de programes de rehabilitació i diverses teràpies, el que és portar una vida normal a tots aquells que ho necessitin. Així ho mana la Constitució votada pels espanyols.

Si no es lluita, des de tots els angles possibles, per posar remei a la vida de tantes persones destrossades, amb bons mètodes de reinserció i amb una bona programació de rehabilitació, mai, mai no s'anirà endavant, i, cosa pitjor, es corre el risc que les presons creïn veritables perills ambulants. Si es continua tancant la porta, que Déu ens ajudi, perquè els productes de presó no són res de bo per a la societat, i, pitjor encara, la pressió psicològica podria passar a anomenar-se destrucció.

Si algú es mereix un càstig, que l'hi apliquin, però si algú s'ho mereix, que li obrin la porta, ja que si algú està empresonat quan hauria d'estar lliure, o sortir de permís, o aconseguir el tercer grau, a la llarga no aguantarà i es rebenarà. I al final ho pagarem tots, que ningú no en dubti.

En Carles i molts altres presos se sentien contents i agraïts del Sr. Ignasi Garcia Clavel quan va ser director general dels Centres Penitenciaris pel canvi radical que havia aconseguit en la pacificació a les presons. Malauradament, no va ser comprès per tothom.

Josep M- OLLER, escolapi

LA MARE

Florar la mare és plorar la infància. L'home vol la seva infància, vol recobrar-la, i si estima més la mare a mesura que es fa gran és perquè la seva mare és la seva infància.

Albert Cohen

Estimada mare:

Aquell hivern de l'any 1966 va ser un hivern molt trist. Era a principis de tardor quan encara planejàvem mil coses, i vós, amb el vostre caràcter alegre i extravertit, em secundàveu i m'animàveu en les meves il·lusions.

Érem relativament feliços, perquè la felicitat completa no existeix, però teníem salut, i l'alegria que ens encomanaven la meva filla i el meu fill, encara petits, en qui vós teníeu posat tot l'amor i entusiasme.

Recordo que algunes tardes de diumenge anàvem a Manresa amb el meu espòs i mentre nosaltres ens ficàvem en un cine o teatre, vós agafàveu els nostres fills, un a cada mà, i us veia marxar cofoia i satisfeta passeig avall buscant una distracció per a les criatures.

Quant us he enyorat, i he enyorat aquells anys que es perderen en el temps! De sobte, la malaltia, un mal de cap insofrible i un vessament cerebral. Dos mesos d'angoixa i d'esperança fins a arribar l'inevitable: la mort.

Potser en morir el pare tan jove (quaranta-nou anys) ens vam sentir encara més unides i formàrem una pinya, tant per a les penes com per a les alegries, i ho compartíem tot.

La vostra absència era molt dolorosa i jo em trobava perduda amb les dues criatures que absorbien la meua vida. No us oblidava ni us he oblidat mai, però el temps que passa va col·locant-nos en el nostre lloc i ara sou per a mi l'àngel pro-

tector, la guia que condueix els meus passos, la mare bondadosa que vetlla per mi; però sou també la mà ferma, la companyia invisible que sento al meu costat i a la qual m'adreço quan em sento feble.

Mare, aquells nens que portàveu agafats de la mà per Manresa, la ciutat brumosa, són un home i una dona casats que m'han fet àvia de tres néts; tres criatures sanes i precioses que són per a mi el que foren per a vós els meus fills.

Mare, la vida ha canviat tant que a la gent gran ens costa d'assimilar-ho. El nostre carrer, el de les Joies, ja no és el nostre carrer, ni Moià és el nostre Moià, ni la gent és aquella de què formàvem part com una gran família.

Pel mes de maig, havent dinat, pujàvem per un caminet que duia al bosc de xiprers dels Escolapis, on hi havia una rajola amb la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, i li resàvem una salve. De sobte, aquell paisatge s'omplia de sotanes negres. Eren els novicis de l'Escola Pia que tenien l'hora d'esbarjo i saltironaven com ocell que deixa la gàbia. No sé si encara hi queda la majòlica, però l'imponent convent és relativament buit, esperant que un dia se li trobi una utilitat perquè torni a tenir vida.

El diumenge anàvem al cine, al Teatre Vihes. Vós, com tants altres, preparàveu un braseret per a no patir de fred als peus, ja que a l'hivern (us parlo dels hiverns crus de Moià, que tampoc ara no ho són), i en un local tan gran i amb la calefacció deficient, calia alleujar aquella fredor. Doncs tampoc no existeix aquell teatre, ni el cine, ni en tenim cap, i quan els visitants volen veure una pel·lícula o una obra de teatre interessant s'han de desplaçar a la ciutat.

Quan anàvem pel Camí Ral, aquest era pedregós, amb camps fèrtils a la

seva vora. Ara el poble ha crescut tant que prop d'allí hi han construït grans avingudes, moltes cases i una gran plaça que no sembla pas gaire concorreguda. A Moià es construeix tant que potser serà només una vila dormitori sense personalitat.

Avui em trobo melangiosa i penso en vós, en aquelles paraules animoses d'oblidar el passat, però jo no puc tancar en un cofre tants anys de la meva vida i deixar-los en l'oblit. Ni ho vull, perquè la meva filla, Alba, aquella nena que quasi no vàreu veure créixer, us recorda i sent una espècie de fascinació per vós i mira

les fotografies que té a casa embadalida recordant l'àvia que en el seu subconscient tant ha enyorat.

No puc dir el mateix del Carles: era tan petit que no us recorda, però frueix quan li explico la meva infantesa i joventut, que va lligada a vós, i s'entristeix perquè ens deixàreu tan aviat i no va tenir temps de gaudir de la vostra presència.

Mare, sovint us parlo en silenci, però avui he sentit la necessitat d'esciure-us unes ratlles que mai no rebreu però que queden en aquest paper com a testimoni de la meva estimació.

Agustina CANTÓ

MOIANÈS SOLIDARI

Assemblea anual

El dia 3 de març propassat tingué lloc a Can Carner (Moià) l'assemblea anual ordinària de Moianès Solidari.

A més de la preceptiva lectura i aprovació de la memòria d'activitats i de l'estat de comptes de l'any anterior, es procedí a la renovació de la junta directiva, tal com estatutàriament cal fer cada tres anys. Heus ací la composició de la nova junta: Marta Prat i Escoda (presidenta), Margarida Oliveras i Rubiralta (vicepresidenta), Montserrat Lloret i Casamitjana (secretària) Joan Sala i Mas (tresorer), Teresa Arrufat, Carmela Aparicio Busquets, Iolanda Burdó i Vallès, Laura Camí i Coso, Lluís Cerarols i Cortina, Josep M. Coma i Pala, Ramon Crespiera i Sucarrats, Anna Freixas i Torras, Montserrat Padrisa Singla, Judit Sala i Carbonés, i Josepa Vila i Rodés.

Com cada any, reproduïm seguidament la memòria i l'estat de comptes aprovats.

Memòria d'activitats de l'any 2006

Tal com s'havia acordat en l'assemblea anterior, l'any 2006 ha estat dedicat principalment al projecte econòmic de construcció i equipament del Centre de Salut de Canete (Perú) com a continuació de l'exercici anterior, en el qual s'hi van destinar 16.000 €. Enguany s'hi ha destinat 15.685 € (comptant-hi l'aportació compromesa de 2.350 € per part de l'ajuntament de Castellterçol). En total, doncs, les aportacions al projecte entre els anys 2005 i 2006 han suposat un total de 31.685 €, dels quals 2.880.43 € el Fons Català de Cooperació els destina a les despeses de seguiment i control del projecte i la resta, 28.804.54 €, han estat destinats a la Congregación de la Divina Providencia de Canete per al finançament del projecte.

Castellcir va decidir aquest any dedicar totalment els seus recursos, així com l'aportació de l'ajuntament, a un projecte d'Emergència Humanitària a Darfur ca-

nalitzat pel Fons Català cap a l'ACNUR per a ajudar els refugiats i desplaçats per la llarga guerra que afecta el Sudan; l'aportació total ha estat de 5.090 €.

A continuació detallem les activitats fetes al llarg de l'exercici 2006 en cadascuna de les poblacions.

Castellterçol Solidari

Com l'any anterior, el dia 3 de juny també ens vam adherir a la Festa del Comerç Just que se celebrava arreu de Catalunya, amb la instal·lació d'una parada de venda de productes dintre el mercat que es fa el dissabte al matí.

El dia 8 de juliol es va organitzar per quart any consecutiu Cants per a la Solidaritat, amb un concert als jardins de Cal Recader amb la participació de la Coral Castellterçol i dues corals foranes invitades, que actuaren de forma totalment altruïsta. Es tracta d'una activitat plenament consolidada, amb una gran assistència de públic.

A més d'aquestes activitats, també han contribuït al projecte del Centre de Salut de Cahete el CEIP Ramona Calvet (60 €) i el Gremi de Traginers de Sant Antoni (150 €).

També com cada any, pel desembre, en el marc de la Fira d'Hivern, es realitzà una venda de llibres de segona mà, recollits al llarg de l'any, a benefici de l'Associació Raval Obert de Barcelona, amb un gran èxit de vendes.

Castellcir amb tothom

L'últim diumenge de maig ens vam adherir a la Festa del Comerç Just muntant una parada de venda de productes.

A l'estiu i amb destinació a la campanya d'Emergència Humanitària a Darfur, es van dur a terme per onzè any consecutiu les tradicionals Nits de Música a la Fresca que se celebren el divendres. Enguany es va comptar amb les actuacions del Cor Sant Esteve de Castellar del Vallès el 14 de juliol, el grup

de música celta Yukas, que actuà el dia 21, el dia 28 es va suspendre la prevista actuació de l'Escola de Música de Caldes, que es pogué suplir per una altra actuació a última hora, el 4 d'agost el grup Absolut amb un concert amb música de cantautor i el dia 11 (inici de la Festa Major) Joan Fargas & Cia ens van oferir una nit de jazz. Cal destacar la iniciativa dels nens i nenes, que van fer creps per vendre'ls a les Nits de Música.

El diumenge dia 30 de juliol, amb la col·laboració dels Bikers de Castellcir, tingué lloc la ja tradicional Pedalada Solidària cap a Santa Coloma de Sasserra. Allí es va celebrar amb coca i xocolata per a tothom i regals per als més menuts i com a cloenda la foto de grup al peu del rostre del Giol.

Virgínia Murtró va regalar un quadre de la seva col·lecció, que fou sortejat el primer diumenge d'agost coincidint amb la Fira de la Juguina.

Pel novembre es va fer una aportació puntual de 102 € per a un cas de Benestar Social a Castellcir.

Per Sant Andreu els nens i nenes, juntament amb els pares, van fer la pintada de postals de Nadal, que vengueren a la plaça el dia 8 de desembre. Se'n van pintar més de quaranta. Després es van fer les enramades al Casal, que cada vegada compten amb més participació. Durant el pont de la Puríssima es va fer la parada per vendre les existències de rams i espelmes amb el lema «Il·luminem la nit de Nadal pel Quart Món». Es van exhaurir totes les existències i, la nit de Nadal, com en anys anteriors, es va poder veure la bonica i càlida imatge de les espelmes enceses a tot el poble. La campanya de Nadal ha deixat 1.500 €, que es destinen al Casal d'Infants del Raval.

Calders Solidari

El primer diumenge de juny, Calders també es va sumar a la Festa del

Comerç Just, amb una parada a la plaça dedicada a la venda de productes.

Es va fer l'activitat d'estiu, la III Vetllada Poètico-Musical el divendres dia 1 de setembre al Centre Cívic. A part de l'actuació dels músics locals hi va haver un recital de poesies de la moianesa Clara Solà, acompanyada pel seu marit Manuel Vicente a l'acordió. Mentrestant hi hagué un sopar a base d'amanida i carn a la brasa. Van participar en la festa un centenar de persones i, entre el preu del sopar i la rifa d'un pernil, després de passar comptes, es van recollir 585,01 €, que s'han destinat a la campanya pel Centre de Salut de Cahete.

Moià

El cap de setmana del 26 al 28 de maig, amb la col·laboració de la Xarxa d'Enllaç amb Palestina, es van fer a l'Ateneu la diverses activitats de sensibilització amb el lema «Benvinguda Palestina». Una exposició de dibuixos de Naji-Ai-Ali, una vetllada amb lectura de poemes de Mahmud Darwish acompanyats de música i projecció de fotos de Palestina i finalment la projecció de la pel·lícula *Ford Trànsit 2002* del director Hani-Abu-Assad.

El primer diumenge de juny, a la plaça del Colom, dintre el marc de la Festa del Comerç Just, s'hi va instal·lar una parada de venda de productes i es va fer un espectacle de pallassos per als més petits.

El dia 1 de juliol es va celebrar la cinquena edició de la Festa de la Convivència. La celebració fou precedida per l'exposició que, sota el lema «Coneguem-nos!», els nous moianesos van muntar a la Biblioteca Municipal, per tal de donar a conèixer aspectes culturals dels seus països d'origen i que es pogué visitar durant tota la setmana.

La plaça Major va ser l'escenari de la gran festa de les persones i les cultures

que conviuen a Moià; una inoblidable vetllada en la qual es van aplegar prop de quatre-centes persones (per a més detalls, vegeu LA TOSCA d'agost 2006).

En els primers mesos de l'any es va continuar oferint el servei de Roba Solidària, que més endavant es va donar per acabat, atès que actualment Càritas Parroquial, juntament amb altres serveis, atén també el subministrament de roba a famílies amb pocs recursos.

El dia 1 de desembre vam organitzar conjuntament amb la Biblioteca de Moià la presentació del llibre *Els ulls dels pobres*, amb fotografies de Joan Guerrero i textos de Pere Casaldàliga. Amb la presència de Joan Guerrero, es van projectar diverses fotografies, acompanyades de la lectura de poemes del llibre a càrrec de col·laboradors de totes les edats i amb acompanyament musical a la guitarra. L'autor parlà de les seves vivències i dels sentiments que li evocaven aquelles fotografies i mantingué un col·loqui amb els assistents a l'acte. Acabat molts assistents van poder comprar el llibre, del qual es va exhaurir la previsió d'existències que s'havia fet, i recollir la firma i la dedicatòria personal del fotògraf.

Com cada any, abans de les festes nadalenques, conjuntament amb les associacions de pares del CEIP Josep Orriols Roca i de l'Escola Pia, s'organitzà una recollida d'aliments bàsics, amb uns resultats molt positius, destinats al repartiment que Càritas Parroquial, d'acord amb els Serveis Socials municipals, fa entre les famílies amb pocs recursos econòmics.

Sant Quirze Safaja

Com en anys anteriors, s'ha organitzat durant les festes nadalenques una recollida d'aliments que han estat destinats a la institució social El Xiprer, de Granollers.

Estat de comptes 2006

CONCEPTES	ENTRADES	SORTIDES
Ingressos campanya: Posta de Salut - Cañete (Perú)		
Associació Cultural Modilhanum (calendari 2005).....	350,00	
Actes organitzats per Castellterçol Solidari.....	704,08	
Actes organitzats per Calders Solidari.....	585,01	
Ajuntament de Calders.....	650,00	
Ajuntament de Moia (resta 2004).....	1.000,00	
Ajuntament de Moia (2005).....	5.800,00	
Ajuntament de Castellterçol (2005).....	2.050,00 (1)	
Ajuntament de Castellterçol.....	2.350,00 (2)	13.489,09
Ingressos per emergència Darfur		
Actes organitzats per Castellterçol amb Totbom.....	1.400,00	
Ajuntament de Castellterçol.....	3.600,00	5.090,00
Altres campanyes		
Casal d'Infants del Raval (Castellterçol amb totbom).....	1.500,00	
Associació Raval Obert (Castellterçol Solidari).....	251,30	1.751,30
Quotes socis.....		876,00
Altres ingressos		
Interessos bancaris.....	1,72	
Ajuntament de Moia (subvenció sensibilització).....	878,58	
Altres.....	77,03	957,33
Destinacions recaptacions		
Fons Català Cooperació - Proj. Cañete (Perú).....	11.285,00	
Fons Català Cooperació - Proj. Cañete (Perú).....	2.050,00 (1)	
Fons Català Cooperació - Proj. Cañete (Perú).....	2.350,00 (2)	
Fons Català Cooperació - Emergència Darfur.....	5.090,00	
Casal d'Infants del Raval - Barcelona.....	1.500,00	
Associació Raval Obert - Barcelona.....	251,30	
		22.526,30
Altres despeses		
Xerrades i actes organitzats.....	200,00	
Despeses bancàries.....	68,80	
		268,80
TOTALS.....	22.163,72	22.795,10
(1) Ingrés fet directament al Fons Català de Cooperació.		
(2) Ingrés pendent de fer al Fons Català de Cooperació		
Saldo existent el 31 de desembre 2005 del 2000		3.163.
92 €		
Total entrades any 2006		+
22.163,72		
Total sortides any 2006		-
22.795,10		
Saldo existent el 31 de desembre de 2006		2.532,
54 €		

CAMINADES PEL MOIANÈS

Continuant el cicle de caminades curtes per diferents llocs del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 8 d'abril es va fer la vint-i-dosena caminada. A dos quarts de nou del matí vam sortir des de la plaça Catalunya o dels ànecs, de Moià, i a les nou des de la plaça de Santa Cecília de Granera i ens vam adreçar cap a l'antic nucli de la població, passant pel costat del mirador de can Cucut i entrant pel carrer del Castell, seguint-lo fins al final per anar pujant fins a arribar al castell de Granera, que, gràcies a l'amabilitat dels seus propietaris, vam poder visitar per dintre i fer-nos càrrec del seu estat i de la llàstima que fa veure que, per falta de mitjans, no es pot restaurar dignament i treure'n un profit millor del que se'n treu ara, ja que va caient a poc a poc. Aquest castell és documentat des de l'any 971 com a cas-

trum de Granaria, integrat al comtat de Manresa. Malgrat el seu estat de conservació, vam poder gaudir de la magnífica panoràmica que des d'allà dalt s'albira. Actualment fa de mal mirar, ja que no fa gaire es van cremar tots els voltants de Granera; tan sols es va salvar la banda nord; les altres tres varen quedar cremades i arrasades, tot el bé de Déu de pins va ser menjat pel foc i ara tan sols hi queden pins escadussers. Sembla que l'herbei es farà amo i senyor de tot i costarà anys tornar a veure aquelles muntanyes plenes d'arbres. Esperem que les institucions faran alguna cosa per preservar el poc que queda.

Vist el castell, vam anar en direcció nord cap a la roca de l'Àguila o turó del Pedró, que d'ambdues maneres és conegut. Hi vam arribar seguint un corriol molt ombrívol i bonic que ens anava des-

El castell de Granera

cobrint el paisatge per la banda de Monistrol de Calders, amb els boscos que allà hi ha i les cases de pagès; també les vistes de Montserrat, Sant Llorenç del Munt, serra de l'Obac, etc; tot plegat magnífic i per sort encara força verge.

Dalt del Pedró de Granera es conserven diverses alineacions de forats picats a la roca, antics vestigis del poblament altomedieval de la zona. Aquest conjunt és un dels més interessants i ben conservats de la comarca pel que fa a vestigis d'estructures de troncs fixades a la roca. Aquests vestigis són formats per uns trenta-cinc forats; n'hi ha que encara resten tapats per terra i vegetació. Dalt del turó del Pedró vam esmorzar contemplant alhora el paisatge que se'ns obria al davant, que certament és dels més bonics de què hem gaudit en les caminades que hem fet.

Després del refrigeri vam baixar per un camí de carro força bo que ens va fer arribar al camí que des de Monistrol de Calders puja cap a Vilarrúbia i segueix passant prop de la Manyosa i més enllà prop de l'Agulló i continua fins a arribar a

Granera. Arribats al poble, vam anar a veure l'església de Sant Martí de Granera, documentada des de l'any 1040, i que és la parròquia, encara que actualment no s'hi celebra missa, la qual se celebra una vegada al mes a la capella de Santa Cecília.

Dintre l'església vam poder escoltar una llegenda de la contrada i després, vist Sant Martí de Granera, anàrem a visitar la capella romànica de Santa Cecília de Granera, documentada des de l'any 1065. Es tracta d'una capella ara restaurada i ben conservada, petita i bonica, situada al costat del camí asfaltat que ens conduiria a Sant Llorenç Savall.

En sortint de la visita vam fer un petit refrigeri amb galetes i ous de Pasqua i també ens vam fer la fotografia del grup de caminaires, prop de seixanta, que havíem pogut passar una matinal de diumenge de Pasqua visitant un poble del Moianès força desconegut per molta gent.

Esperarem la pròxima, a veure per on ens portarà.

Sebastià PADRISA

L'ESPLAI

Heus ací les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraïem del butlletí núm. 130 (maig 2007).

Diumenge dia 6 de maig, a les sis de la tarda, ball, animat per Raimon Russell, i sorteig d'una toia.

Dijous dia 10 del mateix mes, a la mateixa hora, conferència sobre «La

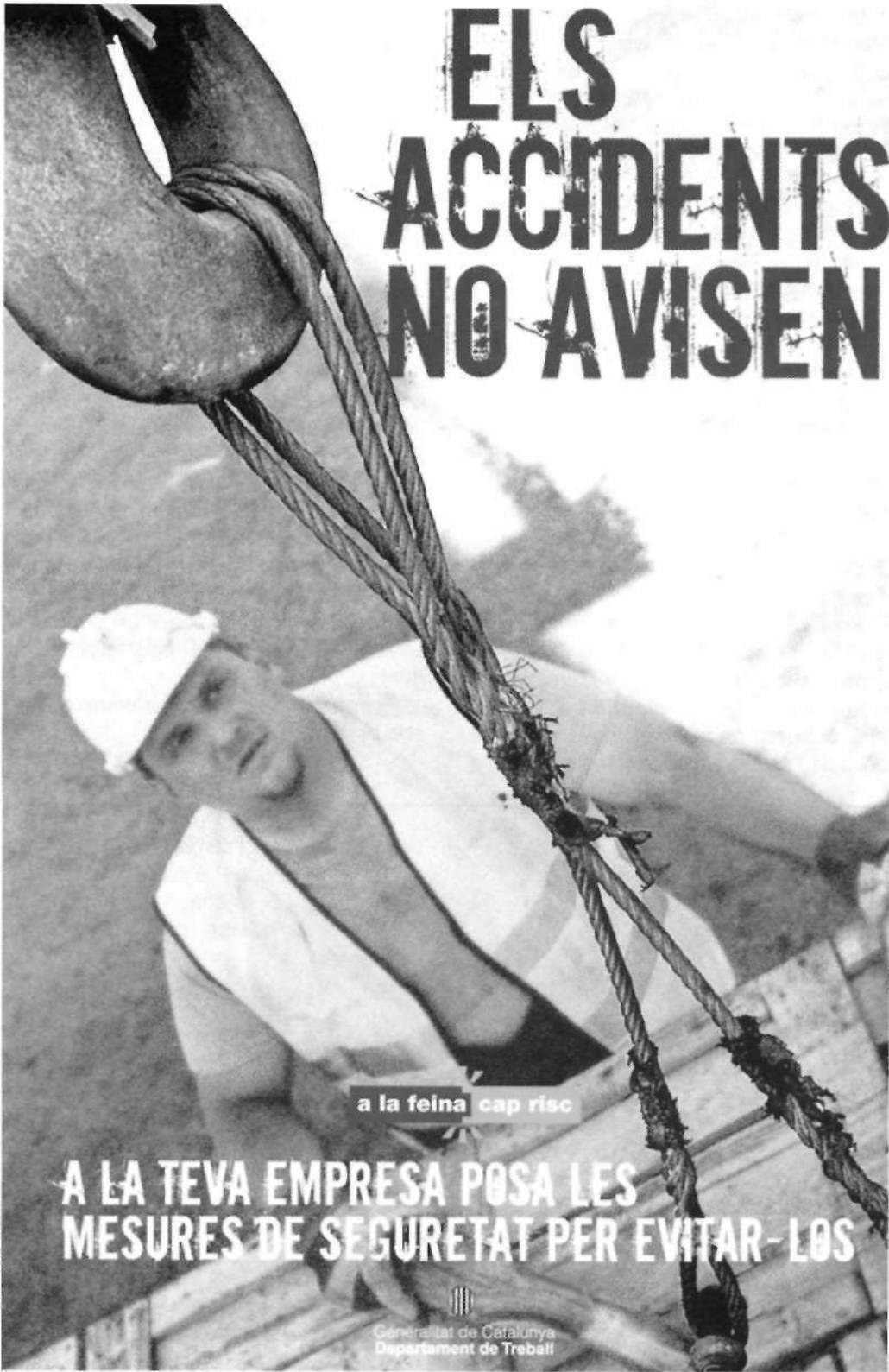
importància de l'alimentació» i «Vida després de la vida», a càrrec del naturòpata Josep M. Arjona, i projecció d'un curtmetratge; a més, petit obsequi per als assistents.

Diumenge dia 13, també a les sis, projecció de la pel·lícula *Siete novias para siete hermanos*.

Diumenge dia 20, també a les sis, ball, animat per Josep Maria d'Avinyó, i sorteig d'una toia.

Dijous dia 24, a partir de les vuit del matí, excursió Besalú i Banyoles, amb dinar seguit de ball o de passejada per l'entorn de l'estany.

Diumenge dia 27, manca d'activitats per cessió del local per a les eleccions municipals.

ELS ACCIDENTS NO AVISEN

a la feina cap risc

A LA TEVA EMPRESA POSA LES
MESURES DE SEURETAT PER EVITAR-LOS

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

MOIÀ EM DESCONCERTA

Qui va dir, fa temps, que «Moià és molt Moià» desconeixia de ple que els adverbis de quantitat fan de mal aplicar als pobles. Encara hi afegiria que, segons quins eslògans, són perillosos, ja que poden crear diferències i discriminació respecte d'altres pobles —en aquest cas, del Moianès—. De tota manera, això són *peccata minuta* respecte al que voldria explicar.

En els darrers cinquanta anys Moià ha estat un poble envejable en molts aspectes, un poble que ha sabut crear riquesa, llocs de treball, progrés. Durant dècades les granges porcines van proliferar com els bolets i emplenaren les butxaques de molts moianesos. Sí que és cert que les fàbriques del ram tèxtil van anar a la baixa i van fer figa, però ben aviat sorgiren altres alternatives: zona industrial del Prat, primer, i, després, del Pla-romaní o de la Bòvila.

En un altre aspecte, el turisme de segona residència, a partir dels anys setanta, va impulsar els serveis primaris, el comerç i la petita indústria a uns nivells que avui són del tot plausibles i envejables per a molts altres pobles.

El ram de la construcció està vivint la seva edat d'or: els edificis, blocs de pisos, cases aparellades o entre mitgeres i tota una allau d'obres i reformes omplen de cap a cap la vila. Grues per ací i per allà, especulacions i diners a fer...

La ramaderia i l'agricultura, que tan a la baixa han anat en les darreres dècades en molts indrets, a Moià, encara que també a la baixa, han continuat resistint, ni que sigui anant amb segona marxa.

Comparar el Moià dels anys setanta amb el del 2007 és en part gratificant,

però segons com no ho és tant. Allò que diem: una sensació agredolça.

Però a veure: què és el que em desconcerta? Doncs ho és el creixement tan gran de la població, la proliferació de pisos, la manca de serveis del segle XX, com ensenyament, sanitat, lleure, a l'alçada del segle XXI i d'una població que, entre fixa i flotant, es mou entre 5.500 veïns i 12.000 en vacances i caps de setmana. Ho és el fet que la cultura, el lleure i l'esplai no tinguin els seguidors que hom desitjaria. Ho és que no tinguem un local polivalent on hom pugui fer teatre, cine, concerts, xerrades. Ho és que en un moment determinat hi hagi tres grups de teatre i després desapareguin tots tres. Que es facin festes ben exitoses durant uns quants anys i després desapareguin. Ho és quan es programa un espectacle de certa importància i que hi hagi una assistència migrada. Ho és que, durant l'any, una vegada i una altra siguin ben poques les persones que fan acte de presència a conferències, homenatges, presentacions de llibres, concerts de música...

Sé que la llibertat és un do personal indiscutible de cadascú; però, al costat de la prosperitat material i el progrés, al costat d'una pagesia, ramaderia, comerç i indústria que duen bona marxa, la cultura no segueix pas la mateixa velocitat, i, encara que direu que sempre ha passat el mateix a tot arreu, aqueixa resposta no em satisfà poc ni gens. El progrés i la riquesa dels pobles haurien de ser paral·lels en tots els àmbits, i això sí que està a la nostra mà de fer-ho.

Joan CAPDEVILA I OLLER

SETMANA DE LA PREHISTÒRIA

el 6 al 13 de maig van desenvolupar-se a Moià una sèrie d'actes entorn de la prehistòria.

Així, el diumenge dia 6, de les onze del matí a la una del migdia, es va fer a l'entorn de les Coves del Toll una demostració d'activitats prehistòriques, comprènent-hi, a les dotze, la inauguració de les cabanes fetes a la manera de l'època del neolític (amb fang pastat a mà, brucs i altres materials boscans) per Enric Oliveras i Julià Clusella, inauguració amanida amb un refrigeri per als assistents. Així hom podia veure com en aquella època s'encenia foc, es tallava sílex o es coïen els aliments.

Els dies següents —concretament, del 7 a l'11— es desenrotllà en el mateix àmbit el VI Mercat Escolar de la Pre-

història (, amb una dotzena de tallers, en els quals participaren un total de 1.356 alumnes), mentre que a la Biblioteca de Moià es feia la Setmana de la Prehistòria (amb un taller prehistòric el dimarts dia 8 a les sis de la tarda) i, a Can Casanova, una exposició commemorativa del desè aniversari del Mercat de la Prehistòria de Moià.

I arribem al diumenge dia 13, en què se celebrà al parc municipal de Moià el X Mercat de la Prehistòria, des de dos quarts d'onze del matí fins a les tres de la tarda. Hi hagué, presenciades per una gran gentada, activitats i demostracions prehistòriques per a totes les edats, com ara l'escorxament d'un porc senglar amb bifaços de sílex, parades d'herbes remeieres, ungüents i encens, simulació

Visió general del Mercat Escolar

Disparant fletxes al paratge del Toll

de cacera d'animals amb arcs i fletxes amb punta de sílex, pintures fetes amb terres, llançament de propulsors, mòlta

del gra, cuita del pa, etc.; en total, una vuitantena de tallers, activitats o demostracions). Simultàniament s'efectuava la

Un taller del Mercat de la Prehistòria

Escorxament d'un senglar

Homes «primitius» prop d'una cabana al parc municipal

V Trobada de Museus i Coves i el 50è Aniversari del Congrés INQUA. Aquell dia les Coves del Toll romangueren obertes de dos quarts d'onze del matí a les cinc de la tarda. I encara, a les

nou del matí sortí de la plaça de Catalunya una excursió matinal a peu, organitzada per Rivendel i titulada «Caminem per la prehistòria del Moianès».

HOSPITAL-RESIDÈNCIA

El Patronat de l'Hospital-Residència de la Vila de Moià desitja donar algunes informacions.

A hores d'ara estem preparant, com cada any, el dinar familiar i el Dia de l'Hospital, anomenat també jornada de portes obertes. L'un i l'altre seran en data encara per determinar, però entre els mesos de juny i juliol. En programes a part se n'informarà detalladament i es demanarà la col·laboració ciutadana per a fer més reeixits els actes.

Recordem que l'Hospital-Residència disposa d'una habitació individual i una de doble, anomenades d'urgència, destinades a tothom qui ho necessiti, tant

moianesos com forasters, per a un temps màxim d'un mes. Aquestes habitacions poden servir en casos de recuperacions, períodes postoperatoris, etc.

També disposem d'un centre de dia, destinat a alleugerir el problema familiar que comporta deixar una persona sola a casa mentre els altres membres de la família són a treballar.

Tothom qui desitgi informació sobre l'Hospital-Residència pot adreçar-se, qualsevol dissabte de 4 a 6 de la tarda, a la mateixa casa, on els membres de la junta encarregats d'aquest afer, la direcció del centre o qualsevol membre del Patronat atendran les consultes.

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

BIBLIOTECA

Al llarg d'aquest curs les diverses escoles que integren la Zona Escolar Rural (ZER) Moianès han tingut com a eix de treball el món dels llibres. La biblioteca de Moià va participar en la festa de la ZER celebrada el divendres dia 25 de maig a Calders, organitzant uns tallers de biblioteca per a cicle inicial i cicle infantil.

Com a cloenda de la «Primavera poètica» —diferents propostes entorn de la poesia programades a la biblioteca:

tallers de poesia, «penja el teu poema», etc—, el divendres dia 25 de maig a les vuit del vespre vam tenir el goig d'escoltar un recital poètic a càrrec del rapsode Jaume Calatayud i el músic Vicente Monera. Al llarg de l'espectacle van recitar poemes de Sagarra, Riba, J.V. Foix, Salvat-Papasseit, Espriu, Pere Quart i Miquel Martí i Pol, alhora que hi anaven interclant notícies biogràfiques de cadascun. El públic assistent va gaudir molt del recital.

Una activitat de la festa de la ZER

Aspecte del recital poètic

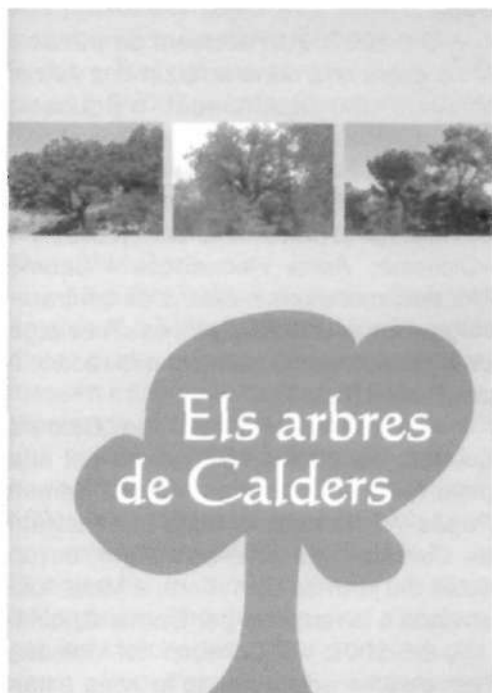
PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Moirà o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim tres apartats: llibres, revistes i diaris.

Llibres

En l'apartat de llibres, hem rebut:

—*Els arbres de Calders*, de Xavier Serrano, opuscle de 28 pàgines editat per l'Ajuntament de Calders. Aquest llibret es va presentar al públic el diumenge dia 29 d'abril, al Centre Cívic calderí, i explica les característiques científiques, històriques i descriptives dels quinze arbres més singulars del municipi.

—*Condemnades per bruixes. Processos judicials al Vallès i al Moianès a principis del segle XVII*, edició a cura de

Rafel Ginebra i introducció històrica d'Agustí Alcoberro. Aquest llibre, de 156 pàgines, fou presentat al públic el divendres dia 11 de maig, a Castellterçol, i és una coedició de l'Associació Cultural Modilianum, el Museu de Granollers i el Museu d'Història de Catalunya.

Revistes

En l'apartat de revistes i començant per les editades a Moirà o rodalia, hem vist:

—el número 1 (abril 2007) de «Les Notícies del Museu», butlletí informatiu del Museu de Moirà, les Coves del Toll i l'Arxiu Històric de Moirà, amb 4 pàgines d'informació; donem la benvinguda a aquest nostre nou col·lega;

—el número d'abril 2007 de «El Castell de Calders», amb 24 pàgines d'informació municipal sobre Calders;

—el número 8 (maig 2007) de «Abans», revista gratuïta destinada a les poblacions d'Artés, Balsareny, Avinyó, Navàs, Sallent, Navarces, Sant Fruitós de Bages, Santpedor i al Moianès, amb 32 pàgines de publicitat i notícies.

Passant a les revistes editades a fora, hem vist:

—el número 126 (juliol 2006) de la «Revista del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya», que publica (pp. 152-157) una ressenya, signada per Núria Ventura, del *Manual de redacció científica. El llenguatge de les ciències de la salut* (Barcelona, ed. Claret, 2005), del lingüista moianès Carles Riera;

—el número 1076 (maig 2007) de «Cavall Fort», amb un article de divulgació (titulat *El passat ens dona una lliçó*), signat per M. Àngels Petit, i les habituals col·laboracions del ninotaire moianès Picanyol.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Moia i rodalia i la seva gent:

—2-5-2007: «Ciclisme: El moianès Jaume Morales, doble campió català ciclomàster en ruta i contrarellotge».

—2-5-2007 («La Vanguardia»): «Prueba superada», crítica de l'òpera *La valquiria*, de Wagner, dirigida per Zubin Mehta i amb escenografia del moianès Carles Padrissa, de La Fura dels Baus, interpretada al Palau de les Arts, València, el 30-4-2007; crítica signada per Jaume Radigales. (Una altra crítica aparegué dins el diari «Avui» del mateix dia, signada per Xavier Cester.) «La Fura impacta en Pekín. El estreno de "Imperium" se salda con un fuerte aplauso», crònica del corresponal Rafael Poch.

—3-5-2007: «Un accident de trànsit a Moia deixa una dona amb un cop lleu al tòrax». «El departament d'Educació construirà una pista poliesportiva al pati de l'escola de Calders». «Família, amics i clients homenatgen Joan Franquesa, de Moia, amb motiu de la seva jubilació». «Ciclisme: Anna Henestrosa i Jaume Morales, campions catalans de contrarellotge». La «meteoimatge» és un celatge de Moia, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—4-5-2007: «Monistrol de Calders quedarà connectat amb Granera per una pista forestal asfaltada». «Maria Teresa Pagès vol fer girar la truita al consistori de Calders». La «meteoimatge» és un detall del jardí de Can Riera, a Moia, foto enviada a la redacció per Carme Codina.

—8-5-2007: «El Consorci del Moianès i els centres educatius de la zona estan treballant per fomentar l'apropament de la població novvinguda a la vida dels municipis». «Travessar cap als països comunistes era una epopeia», breu entrevista a Josep M. Casallarch i Fonts,

camioner internacional de Castellterçol, dins la secció «Gent de casa».

—9-5-2007: «Un total de 130 ciclistes van participar en la segona edició de la marxa de bicicleta de muntanya Racons del Moianès».

—10-5-2007: «El Moianès treballa per donar suport al seu teixit associatiu i dinamitzar-lo». «Triatló: Núria Padrisa guanya a Elx la segona prova de la copa d'Espanya de llarga distància».

—12-5-2007: «Castellterçol celebra el 14è concurs de música de cambra per a joves». «Ullar el bosc i aprendre'n. El Moianès és un compendi de vegetació a la Catalunya central», breu reportatge, signat per Salvador Redó, dins la «Revista» del dissabte.

—14-5-2007 («El 9 Nou»): «Jaume Morales, cinquè en la volta a Espanya de màsters».

—15-5-2007: «Calders rehabilita l'antiga presó, del segle XVI, com a espai visitable». «Castellterçol homenatja Bàrbara Tost pel seu centenari».

—18-5-2007: «Judo: El moianès Sergi Folch va quedar en cinquè lloc a l'estatal universitari». La «meteoimatge» són uns bolets de soca de la rodalia de Moià, fotografia tramesa a la redacció per Núria Mas Corts.

—18-5-2007 («El 9 Nou»): «Seixanta anys de "La Tosca". Mossèn Ruaix és l'ànima d'una publicació que va fundar mossèn Estevadeordal l'any 1947», breu reportatge de Joan Capdevila. «Roden una pel·lícula sobre la vida del "capellà de la Calla", Mn. Josep Guiteras, Moià, 1901 - Vic, 1978». «Les obres que fa un any van començar des de Sant Feliu de Codines fins a Moià, passant per Castellterçol, per obrir les rases on s'han colgat les canonades per a portar el gas, estan a punt d'acabar-se». «Projecte per a ampliar el pavelló de Castellterçol».

—18-5-2007 («El Punt»): «Biologia de "performance". Marcel·lí Antúnez repassa en un DVD la seva evolució artística: de l'escorxador de Cal Maties al vol gra-

vitatori zero en un avió rus i la seva creació d'un món "sistematúrgic" idealista».

—19-5-2007: «Granera fa fira amb artesanía i actes lúdics i culturals».

—20-5-2007 («La Vanguardia»): «Fusión nipona», nota sobre el restaurant japonès Icho, de Barcelona, on es diu que la vaixel·la de ceràmica és feta a mà i dissenyada per Michiko Kobayashi, artista japonesa resident a Moià.

—22-5-2007: «El perruquer s'ha de reciclar contínuament», breu entrevista a Antònia Hueso i Mònica Antonell, perruqueres de Moià, dins la secció «Gent de casa».

—22-5-2007 («El Punt»): «Injecció vital a la pintura. El realisme de Josep Segú, aire fresc», crítica, signada per Maria Palau, de l'exposició d'aquest pintor vinculat a Moià que es pot veure a la galeria M. J. Castellví (Consell de Cent, 278, Barcelona) fins al 23 de juny.

—23-5-2007: «La revista moianesa "La Tosca" celebra 60 anys amb l'edició d'un llibre. Des de 1980, l'ànima de la publicació, que surt puntualment cada mes, és mossèn Josep Ruaix», reportatge de dues columnes signat per Joan Capdevila.

—24-5-2007: «El Moianès posa en marxa un telecentre ubicat a Collsuspina». «Triatló: La moianesa Padrisa és cinquena a Cullera i disputarà l'estatal».

—27-5-2007: La «meteoimatge» és un detall d'un roure de Castellcir, foto enviada a la redacció per Ismael Montfort.

—29-5-2007: «Amic de tothom senzi·llament», carta, signada per Ramon Pons i Junyent (Moià) sobre la defunció de Valentí Gaja i Vilardell. «La qualitat del pollastre de pagès es nota al plat», breu entrevista a Teresa Roca i Joan Rojas, carnisers de Moià, dins la secció «Gent de casa».

—31-5-2007: la «meteoimatge» són unes flors (boques d'ase) en marges de Castellterçol, foto tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

CAMPANADES

EL VIATGE D'ALÍCIA A TRAVÉS DEL MIRALL

Si tots els contes han estat escrits per a ser dits en veu alta, els contes de Dodgson sobre *Alícia al país de les meravelles* reclamen més que cap altre que es contin de viva veu. No sé quan es va inventar això de llegir poemes i contes en veu baixa.

Alícia, en el viatge a través del mirall, es troba amb dos vaillets, simpàtics, juganers i entremaliats. Alícia i ells es posen a jugar, naturalment. Al cap d'una estona un, cansat, s'adorm al peu d'un arbre. Alícia el vol anar a despertar, però el company no ho vol, perquè el que dorm està somiant amb Alícia i el somni fa que ella existeixi. Algú més també continua dient a Alícia que si el rei o la reina pleguessin de somiar-la, ella, Alícia, deixaria d'existir, com una espelma que acaba el ble.

L'autor del conte ha anat portant Alícia, intencionadament, a comprendre la idea del gran filòsof anglès Berkeley que tots els éssers humans som, francament, presències existint en la ment de Déu solament.

Aquesta idea que el somni d'algú ens fa existir ha anat flotant al llarg del conte com una bonica boira de color.

Ara recordo que fa un parell o tres d'anys que el pare Marià Baques, de la comunitat dels Escolapis de Moià, va tocar aquesta idea en el «Full Diocesà», que *Déu va crear-nos després d'haver-nos somiat*, i, com deia ell, no podem defraudar aquest somni.

EL MISTERI DE L'HOME

L'ésser humà no pot evitar de fer-se preguntes referents al sentit de la pròpia vida i l'origen de l'Univers, àdhuc prescindint de qualsevol forma de religiositat.

L'home pot ser considerat des de diferents perspectives. Es distingeix dels altres animals pel seu llenguatge articu-

lat i el pensament abstracte, que sap expressar amb símbols. L'ésser humà és l'únic animal que sap que la vida i la mortalitat conviuen en ell i que tindrà un límit. A mi em plau allò que l'ésser humà és l'únic animal que riu. Quan ho escric, ja em vénen ganes de riure. L'ésser humà riu de manera espontània, en una alegria viva i sobtada. També quan li fan pessigolles.

A mi em sap greu que els evangelistes enlloc no diguin que Jesús, alguna vegada, va riure o, almenys, somriure. Poca gent ha pensat en el riure de Déu, i fins sembla un xic irreverent només de formular-ho. Per la confiança que tinc en els lectors i lectores, permeteu-me que digui que alguna vegada, fent la visita al Santíssim, miro de treure'm del cap els pensaments seriosos i penso que Jesús em somriu. En la nostra vida hi ha molt de cine còmic.

Tots hauríem de mirar de posar una mica de bon humor enmig d'aquesta societat tan atabalada i problemàtica.

Mn. Pere CAMPÀS BONAY

CELEBREM-HO

(A «LA TOSCA» EN EL SEU SEIXANTÈ ANIVERSARI)

Sis dècades comptant l'època fosca
marcant la pauta, l'esdeveniment;
fugint d'excessos i d'enfrontament,
complint la tasca bé, tot i ser tosca.

De temps millors conserves la noblesa
posant el punt al lloc on ha d'anar;
és el poema que ha de perdurar
en els nous temps caòtics de feblesa.

No tinguís por, que ja has creat escola.
Durant tants anys alçant la torxa al vent
n'hauran passat de fred i de calent.
Mouran de dalt els fils? No és carambola.

Quirze SOLÀ

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

Els més acceptables són els qui prometen poc: mai no ens decebran

En unes votacions, més que comptar els vots, caldria pesar-los.

N'hi ha que viuen preocupats per coses que no passaran mai.

No posis la paella al foc si encara no has anat a caçar el conill.

Si vols fer dues coses alhora, no en faràs cap de ben feta.

Si tens i no saps gaudir del que tens, és com si no tinguessis ni el que tens.

N'hi ha que diuen que la propietat és un robatori: quan tot sigui de tots, serem una colla de lladres.

Cal ser prudent: si t'ajups per cordar-te les sabates, no ho facis en un camp de melons: algú podria pensar malament.

Quan una porta es tanca, no hi posis els dits: te'ls podries enganxar.

Val més tornar enrere que no pas perdre's pel camí.

Cal creure en el Déu que ha fet els homes i no pas en el Déu que els homes han fet.

N'hi ha que confonen els jutges amb la justícia i els capellans amb Déu. Aleshores és molt fàcil no creure ni en Déu ni en la justícia.

Quan vegis que algú fa un disbarat, no t'esveris ni aixequis el crit al cel: no saps pas si trigaràs gaire a fer-ne un de pitjor.

Els heretges no eren pas els cremats a les fogueres: ho eren el qui els feien cremar, encara que portessin un Sant Crist penjat al coll.

De mals pensaments en tenim tots. El que passa és que els eixerits ho saben dissimular.

Els qui no saben moderar la seva llengua i xerren pels descosits són més perillosos que una criatura amb un ganivet a la mà.

Sebastià CODINA
(«Vacarisses», juliol 2005)

Josep Ma. Ferrer i Serra
Arquitecte

Plaça St. Sebastià, 6, 1r - 7a, 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 80 21 Fax: 93 820 76 03
e-mail: arquitectura-ferrer@coac.net

PÀGINES DE L'INSTITUT

L'ALTRA CARA DEL BRASIL I COLÒMBIA

El 18 de maig, en el marc de la celebració del Dia de la Diversitat, es van realitzar a l'ES Moianès diferents activitats. Els alumnes de 4t d'ESO van assistir a una xerrada a càrrec d'Oriol Segon a l'entorn de les vivències del seu viatge d'un any per l'Amèrica Llatina.

A partir de fotografies, va anar explicant els trets culturals, les formes de convivència, els problemes de la gent humil per sobreviure, les corrupcions

dels governants... però també la gran dosi d'humanitat i de solidaritat que es viu dins les comunitats que va conèixer.

Del Brasil va destacar la situació de les comunitats indígenes, la lluita dels Moviments Sense Terra, la importància de preservar la riquesa natural de l'Amazònia, la greu problemàtica dels barris marginals de les gran ciutats, on les famílies, sovint desplaçades del camp, viuen en pèssimes condicions dins les *favelas*. Va remarcar la problemàtica de la prostitució infantil i la

situació dels *meninos de rua*, veient un bri d'esperança en l'aportació d'organitzacions no governamentals (ONG) com la Curumins, amb la qual va col·laborar.

Va fer referència als greus problemes del poble colombià sota un règim militar i les difícils condicions de subsistència en el món rural o en les zones de mineria artesanal. Va denunciar la constant desaparició de líders en mans dels paramilitars amb una total impunitat judicial. El govern fa culpables les comunitats de pertànyer a la guerrilla i així justifiquen la repressió forçant que abandonin les terres i les deixin en mans de les multinacionals. Destacà la interessant aportació de les ONGs com IPO Catalunya (Observatori Internacional per la Pau) que fan costat a les comunitats de camperols tot denunciant els atemptats contra els drets humans i facilitant la seva coordinació i l'acció en comú... En aquestes situacions sovint extremes, va remarcar la gran dignitat humana, valentia i esperança del poble colombià en el seu futur.

La xerrada de l'Oriol va ser molt participada i va despertar molt d'interès. Si algú vol més informació pot accedir a la pàgina urialbrasil.blogspot.com

RESSORGEIX L'AMOR

Amb aptitud d'artista desmantella
una arpa, l'organista franciscà,
en el lloc més honrós de la capella
del Sacratíssim Cor, enfront l'altar.

Adormides les notes, no s'espera
que afinar l'aparell ningú sabés;
muda sa veu d'argent molt temps enrere,
fins que, un expert, del son l'alliberés.

Amb singular estil polsa la lira,
tensant les fluïxes cordes son pols fi,
i a poc a poc la glossa viva aspira
i em trasllada amb justesa a un cel diví.

Malalt de solitud i melangia,
puc fruir intensament del clar ressò;
reintegrat mon ser a l'harmonia,
perdono el desamor besant la flor.

Com l'arpeig musical, plens de tendresa
reprenguérem l'idil·li amb més delit;
deseixida del tot l'ànima presa,
un miracle sorgí de l'infinit.

Valentí ILLA I VILACLARA
(poema guardonat en el 4t Concurs de Poesia
«Francesc Blancher» d'Artés)

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

Dr. Carme Mendonça Sacra
Nº Col. Podologia 1.173 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08190 MOIÀ

EN AQUEST TEMPS

A propòsit d'un llibre de Marian Baques

En aquest temps que vivim, l'Evangeli continua parlant-nos. Hi ha un fet incontestable: el text bíblic, tan vell —i bell!— com és i no envelleix. Sí: la Paraula de Déu no caduca, sempre és actual. Viva i eficaç.

Convé, és clar, interpretar-la i aplicar-la. El bon amic escolapi Marian Baques ha esmerçat temps i intel·ligència en la grata feina de llegir l'evangeli de cada diumenge —dels tres cicles en què es troba repartit, d'ençà del Concili Vaticà II, el leccionari litúrgic per a diumenges i festes— d'una manera interpel·ladora i, acte seguit, ha escrit una breu glossa per a cada un.

Com que, ja en ells mateixos, els relats del Nou Testament són altament literaris, i com que la prosa del nostre comentarista bíblic té una forta tirada vers el gust estètic, surten unes glosses d'un notable valor artístic.

Són comentaris a partir de l'ara i aquí, situant els esdeveniments i els pensaments contemporanis com si passessin en l'època del Jesús històric. O, més ben dit, com si el temps del Jesús històric fos ara. El pare Marian és intuïtiu i amè, i el llibre *En aquest temps* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, col·lecció «El gra de blat» núm. 279, any 2007, 236 pàgines), que juga, és clar, amb l'encapçalament «En aquell temps...» dels evangelis, no és cap farrigo-farrago de mal empassar, sinó un conjunt de plaents escrits que es desfan, d'una manera comprensiva, a la ment i al cor.

El prologuista del llibre, Mn. Pere Casas —que fou director del «Full Diocesà» de Vic-Solsona-Tarragona, on la majoria dels textos que ara constituei-

xen el llibre foren publicats setmanalment com a articles, durant els anys 1993 (cicle A), 1997 (cicle B) i 2004 (cicle C)—, diu que són comentaris que engendren esperança, que obren nous horitzons.

La Paraula, amb majúscula, llegida, interpretada i, sobretot, viscuda, ajuda a trobar sentit, a discernir, a créixer humanament.

En aquest temps d'incertesa, de tebior o de fredor religioses, la lectura d'un llibre com aquest ens pot fer un gran bé. Són, els escrits del pare Marian, com un glop d'aigua fresca en plena secada. Tant de bo que l'esforç de l'autor es veiés recompensat per l'èxit!

Carles RIERA

NOTÍCIES DE L'ESTANY

Pl diumenge dia 20 de maig hi va haver festa grossa al poble: varen ser batejats els gegants, l'Arnau i la M. Estany, apadrinats pels gegants de Moià, el Toll i la Teixonera. La festa va ser molt animada. Els grallers i geganters de Moià ens obsequiaren amb una bossa de caramels en record de la diada i, amb la seva música, varen fer ballar tothom. Uns i altres vam intercanviar les fotografies dels gegants per deixar constància de l'esdeveniment i vam acabar el matí menjant coca i llonganissa. Moltes gràcies des de l'Estany! Val a dir que els gegants han pres el nom de **l'estany**, en honor a l'antic estany que hi havia hagut al costat del poble i de la boira baixa que es posa damunt l'estany, **l'arnau**.

El disseny i construcció dels gegants de l'Estany ha estat un projecte **intergeneracional i transversal** organitzat per l'ajuntament i realitzat amb l'ajut de persones de totes les edats: els nens, nenes, pares, mares i mestres de l'escola, el jovent, els avis i àvies, els artistes del poble...

Vam començar ara fa quatre anys amb els nens i nenes de l'escola de l'Estany. Cadascú va fer un dibuix del gegant i la geganta que volia per al poble, a partir dels quals es van confeccionar els dissenys definitius intentant incorporar elements dibuixats per cada nen i nena. D'aquesta manera els gegants han tingut, des de bon principi, una mica de tots.

Cada dissabte d'aquest darrer any, i amb l'ajut d'un geganter professional, tots els nens i nenes de l'Estany han modelat els caps de l'Arnau i la M. Estany.

Després ha calgut construir l'estructura interior, tallar i cosir la roba (i quina feina que han tingut les cosidores...

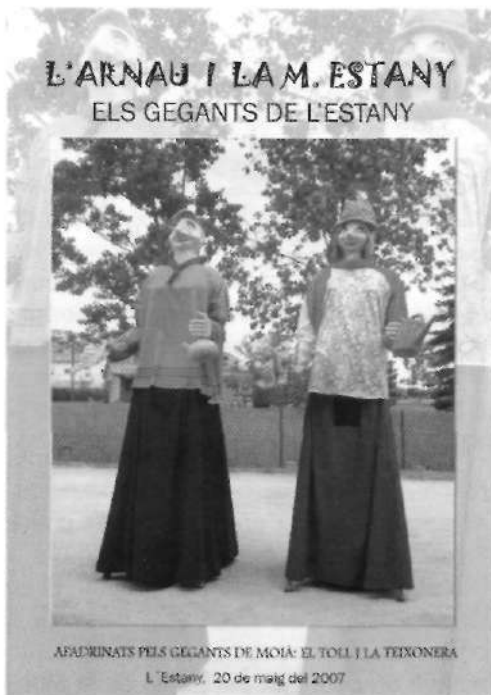
metres i metres de tela que no s'acaben mai!) i ocupar-se dels últims detalls: el porró, la coca, el cistell amb flors, la regadora...

I finalment aconseguir balladors que donin vida als gegants.

Són moltes les persones que han participat en aquest projecte comú i volem donar les gràcies a tothom per haver-hi treballat tant i amb tanta il·lusió.

L'AMPA del CEIP L'ESTANY, AMPA de MAINADA, Associació de la Gent Gran, el CEIP L'ESTANY, avis i àvies, mares i pares, artistes locals i altres persones del poble que han volgut ajudar amb el seu treball, Associació Cultural i Recreativa de l'Estany, SOLC del Lluçanès, Geganters i Grallers de Moià, Diputació de Barcelona - Àrea d'Educació.

Organització: AJUNTAMENT DE L'ESTANY

EL CONTE DELS GEGANTS DE L'ESTANY

Tot just neix el dia i ja l'Arnau sura damunt del Prat. A un pam de terra aquesta boirina fina i lúcida de les zones humides rep les primeres clarors que el sol a poc a poc li llança des del coll Sobirà, el collet que hi ha entre la Serreta i el serrat de la Barra, i que s'escampen suaument per tot el pla.

Molt sovint l'Arnau vivia aquest afer i cada vegada li agradava més i més. Bé es trobava en aquest lloc on el matí pinta el bressol que fa la petita vall amb mil colors. El captard de la marinada fa pessigolles als plataners de la carretera i a la nit el cel queda brodat amb una lluna clara i milers i milers d'estrelles.

Quasi tot era perfecte, només que es trobava un xic sol... Si pogués formar part de la colla de vailets ben plantats de l'Estany...

La nit s'adormia i l'horitzó ratllava les primeres clarors. La Maria Estany, tan gentil, veia sempre, des de l'altra banda del poble, des del Puig de la Caritat, com la claror s'estenia arreu llançant reflexos de colors des del Canigó fins més enllà del Port del Comte, per totes les crestes del Pirineu Oriental (Puigmal, Puig Pedrós, Taga), fitant els ulls cap al Montseny, Montserrat, el Berguedà i els plans que reposaven als peus, el pla de Bages, el Lluçanès, el Cabreres, les Guilleries. Un veritable espectacle veure el paisatge dia a dia. El puig va estendre la seva ombra i pensa d'obrir-se un xic, ja que estava molt sola i va decidir anar a fer un tomb pel poble.

Va baixar del cim, entremig de cants d'ocells i l'olor d'herbes i flors boscanes. Al collet de Sant Pere un suau alè d'aire li rentà la cara i tota decidida anava a visitar el poble de l'Estany. Baixant, el so de les campanes semblava cridar-la i, com més s'hi acostava, més contenta estava de passejar pel poble de la Mare

de Déu de l'Estany. Passà per cal Noguera, cal Barretines, s'aturà a prop de casa l'Engràcia a contemplar tot el petit món que tenia al davant. Es deixà endur pel fil de curiositat que la tibava i, baixant per cal Guardià, carrer de les Pedretes, entrà al dels Monjos.

Tot d'una es trobà davant de Cal Valeri a la plaça Major. Va quedar parada: aquell lloc la convidava a quedar-s'hi. Veié la porta de l'església oberta, s'acostà a besar la imatge de la Verge i el seu petit.

—Si pogués prendre forma humana, em batejaria amb el teu nom, Maria Estany —pensà aquella ombra del puig de la Caritat. En sortint l'envoltà un estol d'ocells fent-li sonors cànctics i es deixà portar fins a la plaça del Monestir.

Mentrestant l'Arnau, decidit, va fer via cap al poble. En arribar a la font Vella se la mirà pensant en la servitud que havia fet al llarg dels temps. Passà cal Pressegué, l'hort de ca l'Errando, l'ajuntament i arribà a la plaça. Bocabadat, veié la M. Estany tan escaient i bonica mirant extasiada les velles pedres que l'envoltaven.

Es miraren ambdós, se saludaren i varen adonar-se que es complementaven l'un amb l'altre. Màgicament les seves mirades a l'uníson guaitaren l'escola del poble. Descobriren els nens i nenes que durant anys els havien somiat, dibuixat i amb l'ajuda de mestres, pares, mares i avis havien treballat de valent perquè aquest somni fos realitat.

Just en aquell moment es veuen al bell mig de la gent del poble... i a la gent del poble també els pot veure: joves i ben plantats, GEGANTS!!! Des d'aleshores són acollits com un hereu i una pubilla de l'Estany.

M. Estany ESPARÓ

NECROLÒGIQUES

VALENTÍ GAJA

Quan la pagesia celebràvem la festa del nostre patró sant Isidre (o sia el dia 15 de maig), moria, al matí, en Valentí Gaja i Vilardell, de cal Cisteller (de la placeta de Sant Sebastià). En Valentí Gaja va sobresortir com a home intel·ligent i molt treballador durant la seva vida laboral de més de quaranta anys com a funcionari de l'ajuntament. Era capaç de recordar tota la gent del poble, des del qui naixia i era inscrit al registre civil fins al qui moria i se'n registrava la defunció. En aquells anys, a l'ajuntament hi havia molta feina i poc personal. Per tant, ell havia d'assumir el càrrec de secretari sempre que feia falta. Recordo que també hi treballaven la Pilar Rius i en Ricard Iglesias, de cal Pintor —el qual més tard va ser el meu sogre—, un sereño i l'agutzil de torn.

Anys més tard, quan vaig entrar a fer de jutge de pau i en Valentí Gaja era el secretari del jutjat, vaig escoltar els seus consells i explicacions i em va brindar la seva ajuda en tot moment, cosa que li agrairé sempre, ja que els començaments en aquest càrrec solen ser difícils. Voldria també remarcar que va fer-se càrrec de l'ajuntament de Collsuspina durant força anys. En aquest sentit, és interessant l'entrevista que li van fer en

la revista «L'Estel de Collsuspina» (juliol de 1985) amb motiu de la seva jubilació.

Deixant de banda la vida professional, en Valentí era un amant de l'esport, sobretot del futbol. El va practicar amb passió i destresa i sens dubte ell i els de la seva quinta van marcar una època. A propòsit d'això, val la pena recordar que el 9 d'agost de 1979 el Club Esportiu Moià li dedicà un homenatge, consistent en un partit de futbol i després un sopar al Remei, homenatge que quedà plasmat en un opuscle imprès per a l'ocasió.

A la seva esposa, fills i família tota, el nostre sincer condol.

Joan Roca

ISIDRE SERRACARBASA

Justament el dia del seu sant, a la tarda, moria l'Isidre Serracarbasa i Rovira. Era fill de Caselles i crescut a la Caseta d'en Fermí, dos masos de la rodalia de Moià. Els seus pares es deien Joan i Teresa. Es va casar amb la Maria Prat, de cal Boter, els pares de la qual es deien Vicenç i Roser. Totes dues famílies les conec de molt petit i sempre hem tingut una relació d'amistat. Han estat famílies pageses que s'han caracteritzat pel treball i la bondat, i per això és fàcil de ser-hi amic.

Pel que fa referència a l'Isidre, qua ara ens ha deixat, era home ordenat i polit, li agradava fer les coses bé. Ja fa força anys, quan encara tenia truges a casa seva, li havia comprat molts garrins i sempre els tenia guapos, nets i ben cuidats. El seu caràcter era summament agradable i d'home bo. Sempre saludava somrient, tot dient alguna paraula encertada i agradable.

Podríem dir moltes més coses, però acabo desitjant que l'Isidre tingui el premi de la fe i la bondat que va demostrar. A les famílies de cal Boter i de la Caseta, el nostre sentit condol.

Joan Roca

CARME FONT

El dia 31 de maig enterràvem les despulles de Carme Font i Vilella, finada en un hospital de Manresa el dia abans.

Havia nascut a Moià el 7 de maig de 1933, filla de Maties Font (conegut com *el Maties de la Palla*) i Loreto Vilella. Primer va viure al carrer de la Tosca i després al de Sant Sebastià. Acabats els estudis al col·legi de les Germanes Carmelites, va treballar en el ram tèxtil fins a la seva jubilació.

El 24 de febrer de 1962 es casà amb Manel Alsina i Roqueta, amb qui tingué tres fills barons. Ara, al cap de quaranta-cinc anys de vida matrimonial, comptava amb cinc néts.

De caràcter molt obert, la Carme va participar en múltiples activitats moiane-

ses, des de l'Esbart Dansaire en la seva joventut fins a la junta de l'Esplai en aquests anys de jubilació, passant per fer teatre, participar en excursions, sortir amb colles d'amics, etc. Podríem dir que s'apuntava a tot i es feia amb tothom.

En 1993 ja hagué d'afrontar una operació quirúrgica per tumor, que assumí valentament, com ha fet en els darrers mesos amb una altra falconada d'aquest mal de moda, que, però, atesa la seva gravetat, no ha pogut superar.

- Reposi en pau l'ànima d'aquesta moianesa de soca-rel i cristiana practcant, mentre acompanyem en el sentiment els seus familiars, especialment en Manel, president de l'Agrupació Cultural La Tosca i eficaç company nostre de redacció.

Red.

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a.

Tel. 93 830 06 98

08180 MOIÀ

LLEURE I CULTURA

Entre els actes de lleure i cultura esdevinguts recentment a Moià, anotem els següents:

—Divendres dia 4 de maig a dos quarts de deu del vespre a Can Carner, conferència sobre «Com ajudar els nostres fills en els estudis: afavorir l'èxit i evitar el fracàs escolar», a càrrec del psicopedagog Martí Costa, acte organitzat per les associacions de pares dels centres escolars de Moià.

—Dissabte dia 5 del mateix mes davant el pavelló municipal, sortida del IV Raid del Moianès, Trofeu Equus-Arabians, organitzat pel Club Hípic Moianès.

—Diumenge dia 6 a les set del matí, sortida de Moià per a una excursió matinal per la vall de Sau (Osona), coordinada per Amadeu Solé. A les set de la tarda a l'Auditori de Sant Josep, concert del Quartet de Saxofons QUANTZ, integrat per Antonio Pérez, Manuel García, José Manuel Bariuls i Mario Orturio, amb obres de Ravel, Desenclos, Dvorak i Piazzola, més uns bisos de jazz; acte organitzat per Joventuts Musicals.

—Dies 12 i 13 de maig, al Circuit Verd, «95 minuts de resistència. Memorial Ramon Serra» per a motocicletes, competició organitzada pel Moto/Club Moianès.

—Diumenge dia 20 del mateix mes a les sis de la tarda, a l'Ateneu, escenificació de *La lliçó*, d'Eugène Ionesco, un clàssic del teatre de l'absurd.

—Divendres dia 25 a la tarda, a l'Escola Pia, festa literària, tenint com a convidats el poeta Joan Margarit i la il·lustradora Mariona Cabassa.

—Dissabte dia 26 a les set del vespre, al CEIP Josep Orriols i Roca, representació teatral a càrrec dels alumnes d'activitats extraescolars.

SANT ISIDRE

Com cada any, la pagesia moianesenca (concretament, de Moià, Castellterçol, Granera, Castelltir i Sant Quirze Safaja) va celebrar la festivitat de Sant Isidre amb una sèrie d'actes, organitzats per l'Agropecuària del Moianès:

—Dissabte dia 12 de maig a dos quarts de cinc de la tarda, davant el

LÀMINES IMPERMEABILITZANTS
PREPARATS ASFÀLTICS
MASTICS I PERFILS PER A JUNTS
AÏLLADORS TÈRMICS I ACÚSTICS

ADITIVS PER A MORTERS I FORMIGONS
PINTURES PER A LA CONSTRUCCIÓ
PRODUCTES ANTICORROSIUS

ASFALTEX
Prestigi en Impermeabilització

Ctra. Molins de Rei a Rubí, km. 7,3 VALLDORREIX (Barcelona) ☎ 936 747 112 - Fax 935 894 393 E-mail: asfaltex@adv.es http://www.asfaltex.com

pavelló municipal de Moià, III Gimcana de Tractors.

—Dimarts dia 15 del mateix mes, a dos quarts de deu del matí, al pati de la cooperativa, botifarrada popular; a dos quarts de dotze, davant l'església parroquial de Santa Maria de Moià, benedicció de tractors; a les dotze, missa solemne en honor del sant patró.

PREMI LITERARI

L'escriptor moianès Josep Maria Fontcuberta i Armadans va recollir, el dia 23 de maig, a Manresa, el primer premi «a la millor narració anecdòtica o vivencial de tema lliure», dins el concurs literari convocat per la Coordinadora de Jubilats i Pensionistes i obert a concursants de la Catalunya central. L'escrit premiat es titula «Vivències i records». L'enhorabona al nostre compatrici.

TELECENTRE DEL MOIANÈS

El Consorci del Moianès ha gestionat l'obertura, a Collsuspina, d'un «telecentre», espai amb ordinadors i accés a internet obert als moianesencs cada dimarts, dijous i divendres de cinc de la tarda a nou del vespre. Durant els mesos d'abril i maig s'hi han fet cursos d'introducció a diversos programes informàtics, amb la participació de cinquanta-sis

alumnes. Es pretén que el Telecentre del Moianès esdevingui un lloc dedicat a projectes de teletreball, formació, recerca d'ocupació, orientació professional i realització d'activitats acadèmiques.

NOUS ESTABLIMENTS O SERVEIS

MTM Grup ha obert una oficina a Moià (c/ Francesc Vinas, 32, tel. 93 820 91 35), oferint serveis d'advocacia i gestió (comptable, fiscal i laboral).

Amb el nom de Solucions Digitals, SCP, Mònica Martínez Ortega ha obert un establiment al c/ Torras i Bages, 8, tel. 605 196 331 (correu electrònic: monica@solucionsdigitals.com), oferint impressió digital, traduccions de webs, disseny de webs, retoc de fotografies, productes personalitzats i posicionament en cercadors.

El Fisiocentre Mèdic (centre de fisioteràpia i serveis sanitaris) s'ha traslladat a l'av. de l'Escola Pia (ctra. de l'Estany), 7, baixos, amb noves instal·lacions i oferta de més serveis, com ara psicologia.

Els desitgem èxit.

••

NOTA SUPPLICADA

La família Alsina-Font agraeix les mostres de condol rebudes amb motiu de la defunció de Carme Font i Vilella

**Garden Center
Moianès**

Composicions florals i plantes d'interior
Articles de decoració

Plantes de temporada
Arbres i arbusts

Complements de jardineria
Projectes de nous jardins i manteniments

Carretera N-141, Km. 21,9 (Hostal de la Grossa)
08180 - Moià (Barcelona)

Tel: 93 830 93 35
Fax: 93 830 93 36

www.gardenmolanes.com
garden@gardenmolanes.com

(a.c.s.), especialment l'assistència al funeral celebrat a l'església parroquial de Santa Maria de Moià el dia 31 de maig.

MISCEL·LÀNIA

El dissabte dia 21 d'abril el Servei Municipal d'Atenció a la Petita Infància i a la Família, «Garrofins» (amb domicili a l'av. de la Pau, 5, tel. 93 830 02 46), va fer, de les deu del matí a les dues del migdia, una jornada de portes obertes.

El dimarts dia 24 d'abril al vespre el noticiari de l'emissora de TV Locàlia (Osona) va dedicar la seva atenció al seixantè aniversari de LA TOSCA. També se'n va fer ressò, el divendres dia 4 de maig a les 8'35 del matí, el programa radiofònic «El matí de Catalunya Ràdio», conduït per Antoni Bassas.

El divendres dia 27 d'abril es va fer una plantada d'arbres fruiters (concretament, de cirerers) a la carretera de Manresa (antic revolt de Cal Teixidor),

com es pot veure en la fotografia adjunta.

El dissabte dia 5 de maig es va fer el vernissatge de l'exposició «El camí del cercle», de l'artista moianès Joan Vilajoana, al poble de Saus, del municipi de Camallera (Alt Empordà), concretament, a l'espai d'art Km 7 (situat, és clar, al quilòmetre 7 de la ctra. d'Orriols a l'Escala).

El dilluns dia 7 de maig, cap a tres quarts de deu del vespre, dins el programa de TVR «Caçadors de paraules» va sortir el cantautor moianès Quim Vila.

Ràdio Moià presenta, cada dimecres a les nou del vespre, el programa «El xiu-xiu 2», amb concursos, entrevistes, curiositats, etc. Així, el 9 de maig va entrevistar Teresa Terricabras, tinent d'alcalde i regidora de Cultura i Governació, i Ramon Tarter, representant del Museu.

El divendres dia 25 de maig, a dos quarts de deu del vespre, tingué lloc al baptisteri de l'església parroquial una

vetlla de pregària «a l'estil de Taizé».

L'ajuntament ha difós un avís sobre l'horari d'obertura del cementiri municipal: estiu, de les 9 a les 19 hores; hivern, de les 9 a les 17. També ha avisat que hi ha la possibilitat d'entrar en un sorteig d'habitatges socials, complint una sèrie de requisits.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Nina Krupinski i Font, filla de Jurek i de Maria Àngels, dia 29 d'abril.

Kimberlin Ainhoa Topón Raimundo, filla de Víctor i de Johanna, dia 1 de maig.

Anna Prat i Soler, filla de Joan i de Marta, dia 2 de maig.

Lídia Soler i Pérez, filla de Ramon i de Katia, dia 11 de maig, a Manresa.

L'enhorabona als venturosos pares.

Casaments

Jordi Redondo i Jarrín (natural de Moià) amb Mireia Picahol i Pons (natural de Moià), dia 10 de març, a Moià.

Jordi Mota i Papaseit (natural de Barcelona) amb Cristina Serracarbasa i Barba (natural de Moià), dia 28 d'abril, a Besalú.

Felicitem els nuvis.

Defuncions

Valentí Gaja i Vilardell, de vuitanta-sis anys, dia 15 de maig.

Isidre Serracarbasa i Rovira, de noranta-un anys, dia 15 de maig.

José Aibar Marín, de noranta-vuit anys, vidu de Maria Àngeles Oliver, dia 19 de maig.

Carme Font i Vilella, de setanta-quatre anys, dia 30 de maig.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del dia 5 de juliol, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Gràcies.

També valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

moiadent

ODONTOLOGIA I PRÒTESIS

ODONTOLOGIA GENERAL
SOLUCIONS ESTÈTIQUES

IMPLANTS

PRÒTESIS SOBRE IMPLANTS

PRÒTESIS FIXES

PRÒTESIS AMOVIBLES

C/ Sant Sebastià, 1-3 - 08180 MOIÀ - Tel. 93 820 76 64

**Per a dents
més blanques**

DENTIBLANC

El dentífric amb extracte de papaia,
d'enèrgica acció emblanquidora.

**DENTS NETES,
BLANQUES I
BRILLANTS**

Demani consell farmacèutic.